# Príprava na vnútrosemestrálku z IB031 (Úvod do strojového učenia)

Vypracované na základe slajdov z prednášok, vlastných poznámok, wikipédie, a materiálov zo stránok <a href="https://www.fi.muni.cz/~popel/">https://www.fi.muni.cz/~popel/</a>

## Obsah

```
Supervised Learning - Učenie s učiteľom
   Consistency
   Bias
   Conjunctive Hypothesis
   Generalisation/Specialization
   Hypothesis Space
          Veľkosť priestoru hypotéz (všeobecne) - Complexity
   Version Spaces
       Version Space Learning
Decision Trees - Rozhodovacie stromy
          Complexity:
   Entropy (disorder, impurity)
   IG
   Dealing with Missing Values
   ID3
       Postup
      Complexity
   C45 (C4.5)
       Complexity
   Overfitting - Preučenie
   Overfitting Prevention - Pruning - Prevencia preučenia
       Metódy určovania podstromov pre pruning
   Regression Trees
Vyhodnocovanie výsledkov
   Baseline - Ground Truth
   Confusion Matrix
   Evaluation Measures
      Accuracy
       Error Rate (misclassification rate/error)
       Precision
       Recall (sensitivity/true positive rate)
       Specificity (true negative rate)
       F1-measure (F1-miera)
   Vyhodnocovanie výsledkov regresných stromov (úloh)
```

#### Instance-Based Learning - Lenivé učenie

Complexity

Similarity/distance metrics

Spojité dáta

Diskrétne dáta

Iné metódy - Edit Distance

kNN - k nearest neighbours - k najbližších susedov

Variácia kNN - kNN pre regresiu

Metódy efektívneho indexovania

kd-tree

Váhy atribútov (Feature Relevance and Weighing)

#### Unsupervised Learning - Učenie bez učiteľa

Zhlukovanie

Hierarchické zhlukovanie

Agglomerative clustering vs. Divisive clustering

**Direct Clustering Method** 

HAC - Hierarchical Agglomerative Clustering

Complexity

Podobnosť zhlukov - Cluster Similarity

Nehierarchické zhlukovanie

k-Means

Complexity

Buckshot

Complexity

Soft-Clustering

**EM** - Expectation Maximization

Complexity

# Supervised Learning - Učenie s učiteľom

# Consistency

Mám dvojicu  $\langle x, c(x) \rangle$  takú, že x je inštancia, a c(x) je jej správna kategória (resp. Je správne fungujúca neznáma kategorizačná funkcia), a tréningové príklady D. Hypotetická kategorizačná funkcia h(x) taká, že pre ňu platí, že

 $\forall \langle x, c(x) \rangle \in D : h(x) = \text{(najbližšie k)} c(x)$ 

Čiže h(x) správne (čo najlepšie) kategorizovala inštanciu x, a teda je KONZISTENTNÁ s dátami, ktoré máme k dispozícii.

#### Bias

- Je každá podmienka, ktorá nám nejakým spôsobom ovplyvňuje proces učenia. Ak by sme sa pýtali, aký bias je použitý pri rozhodovacích stromoch, je to výber jednej zo všetkých možných ciest do koreňa vyberieme jeden z atribútov, čím nám vzniknú 2 (alebo viac) možných uzlov pod koreňom, a toľko isto nových ciest. V ďalšom poschodí znova vyberám atribút, podľa ktorého sa môžem pohnúť ďalej. Sú v podstate tri typy:
  - prehľadávací (search)
  - s obmedzením na jazyk (že ma z 3 atribútov zaujímajú len 2, alebo zaujíma ma len cesta o dĺžke max 2)
  - alebo termination bias kedy mám skončiť
- U kNN napr. ignorujem všetky iné prípady, než k najbližších susedov.
- Na bias vyberám ten z atribútov, ktorý má pre nás najvyšší Information Gain.

# Conjunctive Hypothesis

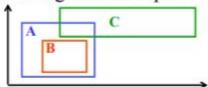
- Konjunktívna hypotéza je taká, ktorá popisuje všetky spoločné vlastnosti všetkých pozitívnych príkladov.
- Napr. "red & circle" je konjunktívna hypotéza, "(red & circle ) OR (blue & something)"
   je disjunktívna hypotéza
- Strom je sám o sebe DNF -> každá jeho cesta je konjunkcia

# Generalisation/Specialization

- Ak máme dve hypotézy,  $h_1$  and  $h_2$ ,  $h_1$  je **všeobecnejšia alebo rovnako všeobecná** ako  $h_2$  ( $h_1 \ge h_2$ ) vtedy a práve vtedy, keď každá inštancia, ktorá uspokojí  $h_2$  uspokojí aj  $h_1$ .
- Ak máme dve hypotézy, h₁ and h₂, h₁ je striktne všeobecnejšia alebo rovnako všeobecná ako h₂ (h₁ > h₂) vtedy a práve vtedy, keď platí, že h₁ ≥ h₂, a zároveň neplatí, že h₂ ≥ h₁.

# **Examples of Generality**

- Conjunctive feature vectors
  - <?, red, ?> is more general than <?, red, circle>
  - Neither of <?, red, ?> and <?, ?, circle> is more general than the other.
- Axis-parallel rectangles in 2-d space



- A is more general than B
- Neither of A and C are more general than the other.
- Hypotézy sa musia zovšeobecniť aby mohli správne klasifikovať inštancie neprítomné v trénovacích dátach (len naučenie sa tréningových príkladov "naspamäť" je síce konzistentná hypotéza, ale negeneralizuje)
- Jednoduchá hypotéza pomáha zabezpečiť generalizáciu (Occam's razor) Treba vedieť:
  - Určiť, či je nejaká z dvoch hypotéz všeobecnejšia ako druhá, alebo či medzi nimi neplatí relácia generalizácie ("všeobecnejšia než") neplatí (napr. "objekt je červený" a "objekt je trojuholník" nie sú hypotézy, medzi ktorými platí relácia generalizácie, ale medzi hypotézami "objekt je červený" a "objekt je červený trojuholník" platí relácia generalizácie)

# Hypothesis Space

- Vopred obmedzuje naučené funkcie na množinu priestoru hypotéz H, ktorá obsahuje všetky funkcie h(x), ktoré môže buď uvážené ako definície c(x)
  - For learning concepts on instances described by n discretevalued features, consider the space of conjunctive hypotheses represented by a vector of n constraints

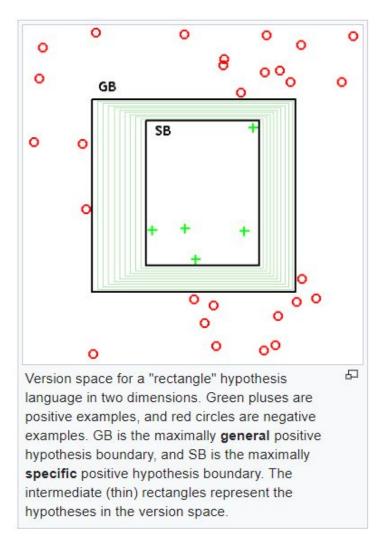
 $\langle c_1, c_2, \dots c_n \rangle$  where each  $c_i$  is either:

- X, a variable indicating no constraint on the ith feature
- A specific value from the domain of the ith feature
- Ø indicating no value is acceptable
- Sample conjunctive hypotheses are
  - <big, red, Z>
  - <X, Y, Z> (most general hypothesis)
  - $-<\emptyset,\emptyset,\emptyset>$  (most specific hypothesis)

#### Veľkosť priestoru hypotéz (všeobecne) - Complexity

- Počet (sémanticky rôznych) hypotéz s binárnymi atribútmi (viď. Sample
   Generalization Lattice) je 3<sup>n</sup> + 1, kde n je počet bitov na vstupe (počet atribútov)
- Chcená binárna kategorizačná funkcia by mohla byť hocijaká z možných 2<sup>2<sup>n</sup></sup> možných funkcií pre n vstupných bitov (atribútov)

# **Version Spaces**



# Version Space Learning

- Je logický prístup k ML, konkrétne k binárnej klasifikácii
- Takéto algoritmy prehľadávajú vopred určený priestor hypotéz, ktorý vnímajú ako množinu logických viet
- Formálne je priestor hypotéz disjunkcia
- Takýto algoritmus získa príklady (pozitívne a negatívne), podľa ktorých postupne obmedzuje svoj priestor hypotéz: pre každý príklad x odstráni z priestoru hypotéz tie hypotézy, ktoré sú nekonzistentné s x - takýto iteratívny postup sa volá "candidate elimination algorithm", a priestor hypotéz, ktorý si v sebe udržuje, sa volá "version space"

# Decision Trees - Rozhodovacie stromy

- Poznáme Klasifikačné stromy (v uzloch sa rozhoduje podľa diskrétnych hodnôt) a Regresné stromy (v uzloch sa rozhoduje podľa toho, či je spojitá hodnota atribútu vyššia alebo nižšia než tá v uzle)
- V koreni je feature (atribút), a z neho vychádzajú hrany, ktoré majú návěští odpovedajúce tomu atribútu (ak je diskrétny; ak je spojitý, tak ten interval toho atribútu zobrazuje tak, že máme hrany nazvané "<= h<sub>1</sub>" alebo ">= h<sub>1</sub>")
- Výhoda: vidíme príklady, na základe ktorých sa algoritmus učil (na rozdiel od napr. Neurónovej siete)
- Nevýhoda: výpočetne náročné; nepovoľuje nám vrátiť sa späť (pevne určená heuristika)

#### Complexity:

- pesimistický predpoklad, že na každej z ciest sa vyskytne každý príklad. V praxi je však naučený strom málokedy kompletný - väčšinou je lineárny v počte atribútov aj príkladov
  - At each level, i, in the tree, must examine the remaining m-i features for each instance at the level to calculate info gains.

 $\sum_{i=1}^{m} i \cdot n = O(nm^2)$ 

# Entropy (disorder, impurity)

- Entropia je spôsob merania náhodnosti binárnej klasifikácie spracovávaných dát čím vyššia je entropia, tým je ťažšie získať z dát akýkoľvek záver
- Funkcia Entropy(S) = očakávaný počet bitov potrebný na zakódovanie kategórie (+) alebo (-) (pozitívnych alebo negatívnych inštancií) náhodne vybraných členov S (s použitím dátovej kompresie, ako je napr. Huffmanovo kódovanie)
- Počíta sa ako:

$$Entropy(S) \equiv -p_{\oplus} \log_2 p_{\oplus} - p_{\ominus} \log_2 p_{\ominus}$$

Kde S je množina príkladov,  $p_+$  je pomer pozitívnych príkladov v S a  $p_-$  je pomer negatívnych príkladov v S.

- Ak sú všetky príklady v jednej kategórii, entropia je 0 (minimum)
- Ak sú príklady v kategóriách 50:50, entropia je 1 (maximum)

- Je vlastnosť featury *F* (atribútu), ktorá popisuje redukciu v entropii, ktorú očakávame pri použití tejto featury v uzle stromu na rozdelenie inštancií

$$Gain(S, F) = Entropy(S) - \sum_{v \in Values(F)} \frac{|S_v|}{|S|} Entropy(S_v)$$

where  $S_{\nu}$  is the subset of S having value  $\nu$  for feature F.

# **Dealing with Missing Values**

Napr. môžeme:

- doplniť chýbajúcu hodnotu priemernou hodnotou z dát (median impute). Ak mám napr. 2 triedy, kd emá jedna trieda priemernú hodnotu 1 a druhá 1000, je lepšie dosadiť priemernú hodnotu tej triedy, do ktorej je daná inštancia klasifikovaná
- Odstrániť túto inštanciu
- iné

#### ID3

- Ross Quinlan
- Algoritmus, ktorý rozdeľuje priestor v decision tree tak, aby sme mohli izolovať negatívne hodnoty atribútov od pozitívnych
- Preferuje kratšie stromy s atribútmi s vysokým IG blízko koreňa
- Bias je preferencia pre niektoré hypotézy, nie reštrikcia na priestor hypotéz
- Occam's razor najkratšia (najjednoduchšia) hypotéza konzistentná s dátami

#### Postup

- Začína s pôvodnou množinou S v koreni
- V každej iterácii iteruje cez každý atribút množiny S a počíta entropiu alebo IG daného atribútu
- Vyberie atribút s najnižšou entropiou (najvyšším IG) a podľa neho rozdelí S na podmnožiny
- Algoritmus rekurzívne pokračuje na každej podmnožine (každom uzle), ale uvažuje len atribúty, ktoré ešte predtým nevybral
- Rekurzia na podmnožine sa zastaví ak:
  - Všetky inštancie v danej podmnožine patria do tej istej triedy uzol je listom a
    je nazvaný podľa danej triedy
  - Už nemá žiadne atribúty, z ktorých by vyberal, avšak všetky inštancie podmnožiny ešte nepatria do jednej triedy. Vtedy je vytvorený list podľa najčastejšie vyskytujúcej sa triedy inštancií

 V podmnožine už neostali žiadne inštancie (napr. Absencia osoby v populácií vo veku nad 100 rokov). Vtedy je vytvorený list podľa najčastejšie vyskytujúcej sa triedy inštancií jeho rodiča

#### Complexity

Nech n je počet atribútov, a m počet inštancií, potom je časová náročnosť stromovej indukcie O(n\*m\*log(m)) (platí aj pre ID3)

# C45 (C4.5)

- Ross Quinlan
- Vylepšená verzia ID3
- Využíva ho väčšina komerčných aj nekomerčných data mining nástrojov
- Dá sa nastaviť na binárne stromy

# Scheme of C4.5 algorithm:

Run several time and choose the best tree

Inner: Take L% of learning data randomly

Call ID3 (pre-pruning, see –m parameter)

Prune the tree (post-pruning, -cf)

Take T% of unseen learning data for validation If validation criterion holds, exit

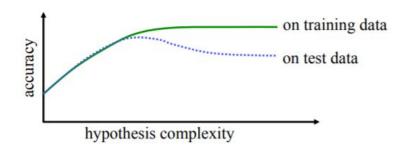
Otherwise add Lcrement to L and go to Inner

# Complexity

- Nech m je počet inštancií a n počet atribútov, potom je zložitosť C4.5  $O(m * n^2)$ 

# Overfitting - Preučenie

- Naučenie sa stromu, ktorý dokonale klasifikuje tréningové dáta, nemusí viesť k najlepšej generalizácii pre nepoznané dáta
  - V tréningových dátach môže byť ruch, ktorý strom nesprávne spĺňa
  - Algoritmus môže blízko pri listoch robiť nesprávne rozhodnutia na základe príliš málo dát, čo nemusí zodpovedať skutočným spoľahlivým trendom v strome
- Hypotéza h spravila "overfit" (prečila sa) na tréningových dátach, ak existuje nejaké iná hypotéza h' taká, že h má menšiu chybu na tréningových dátach, než h', ale vyššiu chybu na nezávislých testovacích dátach



# Overfitting Prevention - Pruning - Prevencia preučenia

Dva základné prístupy:

- Prepruning prestať narastanie stromu počas top-down konštrukcie vtedy, keď nemáme dostatočné dáta na robenie spoľahlivých rozhodnutí
- Postpruning nechať narásť celý strom, a dodatočne odstrániť také podstromy, ktoré majú nedostatok dôkazov (nedostatok spoľahlivých dát)

#### Metódy určovania podstromov pre pruning

- 1. Cross-validation ponechaj si trochu tréningových dát ako "hold-out set" (validačná množina, ladiaca množina) na evaluáciu užitočnosti podstromu
- Štatistický test použi štatistický test na tréningových dátach na určenie, či môže byť nejaká z pozorovaných pravidelností môže byť zanedbaná ako pravdepodobná náhoda
- **3. Minimum description length (MDL)** urči, či je dodatočná zložitosť hypotézy nižšia, než explicitné zapamätanie si hocijakých výnimiek vytvorených pruningom

# Regression Trees

- Povoľujú real-valued atribúty spojité hodnoty
- V uzloch sa ďalej rozdeľujú podľa toho či je hodnota menšia alebo väčšia než tá v uzle

# Vyhodnocovanie výsledkov

### Baseline - Ground Truth

- Nejaký štandard, podľa ktorého môžem porovnávať iné príklady
- Vo väčšine úloh nemám

#### Confusion Matrix

- Špeciálna tabuľka (matica), ktorá umožňuje vizualizáciu údajov a výkonnosti algoritmu, typicky Supervised Learning algoritmu
- Každý riadok reprezentuje inštancie predikovanej triedy, zatiaľ čo každý stĺpec reprezentuje inštancie skutočnej triedy
- Meno podľa toho, že vďaka tejto vizualizácii je ľahké vidieť, či si algoritmus zamieňa (confuses) tieto triedy
- Využíva učenie s cenami
- True Positive, True Negative, False Positive, False Negative

#### **Evaluation Measures**

#### Accuracy

Celková správnosť - ako často sa algoritmus trafil do správnej odpovede

$$Acc = \frac{TP+TN}{TP+TN+FP+FN}$$

Error Rate (misclassification rate/error)

Chyba

$$Err = 1 - Acc = \frac{w_{FP}*FP + w_{FN}*FN}{TP + TN + FP + FN}$$

WFP, WFN ... weight of FP and FN errors Weighted error

default  $w_{FP}, w_{FN} = 1$ 

#### Precision

Percento výsledkov, ktoré sú relevantné

#### Recall (sensitivity/true positive rate)

- Percento všetkých výsledkov, ktoré algoritmus správne klasifikoval ako pozitívne

## Specificity (true negative rate)

Percento všetkých výsledkov, ktoré algoritmus správne klasifikoval ako negatívne

$$\frac{TN}{TN+FP}$$

#### F1-measure (F1-miera)

- Miera celkovej správnosti testu
- Počíta s precision a recall

$$F_1 = \frac{2*precision*recall}{precision+recall}$$

$$F_{eta} = rac{(1+eta^2) precision*recall}{eta^2*precision+recall} \ eta$$
 ... a non-negative real number

# Vyhodnocovanie výsledkov regresných stromov (úloh)

MSE - Mean-squared error

- == mean((reality - prediction)^2) (eg. mean((CO2\$uptake - prediction)^2))

$$\frac{(p_1-a_1)^2+\ldots+(p_n-a_n)^2}{n}$$

RMSE - Root mean-squared error

- == sqrt(mean((reality - prediction)^2))

$$\sqrt{\frac{(p_1-a_1)^2{+}\ldots{+}(p_n-a_n)^2}{n}}$$

MAE - Mean-absolute error

- == mean(abs(reality - prediction))

$$\frac{|p_1-a_1|+\ldots+|p_n-a_n|}{n}$$

Viac vid. Evaluation Measures

# Instance-Based Learning - Lenivé učenie

- Aj hypotézy typu "pozitívne inštancie sú všetky inštancie, ktoré sú pozitívne" majú zmysel -> key idea: "ulož si všetky tréningové príklady také, že <x, c(x)>
- Takýto algoritmus namiesto robenia explicitných generalizácii porovnáva nové inštancie s tými, ktoré už videl v tréningových dátach (ktoré si ukladá)
- Schopnosť prispôsobiť svoj model predtým nepoznaným dátam

### Complexity

- Takýto algoritmus konštruuje hypotézy priamo z tréningových dát preto môže jeho zložitosť narastať úmerne s dátami
  - V najhorśom prípade je hypotéza zoznam *n* tréningových inštancií, a teda je aj zložitosť klasifikovania novej inštancie *O(n)*.

# Similarity/distance metrics

Instance-based metódy využívajú nejakú funkciu na určenie vzdialenosti/rovnakosti medzi dvoma inštanciami.

#### Spojité dáta

Počítame pomocou Euklidovskej vzdialenosti

$$d(x_i, x_j) = \sqrt{\sum_{p=1}^{n} (a_p(x_i) - a_p(x_j))^2}$$

Where  $a_p(x)$  is the value of the p th feature of instance x.

#### Diskrétne dáta

- Využijeme princíp Hammingovej vzdialenosti vzdialenosť je 0, ak je to tá istá inštancia, 1 ak sú rôzne
- Aby sme vykompenzovali rozdiely v jednotkách medzi features, všetky nascaleujeme do intervalu [0, 1]

# Iné metódy - Edit Distance

 Napr. medzi stringami "abcd" a "bacd" je ich edit distance počet operácii potrebných na úpravu jedného na druhý

# kNN - k nearest neighbours - k najbližších susedov

- Vypočítaj vzdialenosť medzi testovanou inštanciou a všetkými tréningovými inštanciami
- Vyber k najbližších inštancií a testovanej inštancii priraď tú kategóriu, ktorá je medzi nimi najčastejšia
- Použi radšej nepárne k aby nedošlo k

#### Variácia kNN - kNN pre regresiu

- Môže byť použitá na odhadnutie hodnoty spojitej funkcie (funkcia s reálnymi číslami)
   regresia použitím priemernej hodnoty funkcie v k najbližších bodoch
- Všetky tréningové inštancie môžu byť použité na zlepšenie klasifikácie testovanej inštancie tým, že každej tréningovej inštancií bude priradená váha (weighted vote) podľa inverzie druhej mocniny jej vzdialenosti od testovanej inštancie ("All training examples can be used to help classify a test instance by giving every training example a vote that is weighted by the inverse square of its distance from the test instance.")

# Metódy efektívneho indexovania

- Lineárne prehľadávanie na nájdenie najbližšieho suseda nie je efektívne na veľkých dátových setoch, preto môžeme pre zrýchlenie testovania vytvoriť indexované štruktúry
- Pre euklidovskú vzdialenosť môžeme vytvoriť kd-tree, ktorý redukuje očakávaný čas
  potrebný na nájdenie najbližšieho suseda na O(log(n))

#### kd-tree

- Binárny strom, v ktorom je každý uzol k-dimenzionálny bod
- Každý nelistový uzol generuje rozdeľovaciu rovinu, ktorá rozdelí priestor do dvoch podpriestorov
- Body vľavo od tejto roviny reprezentujú ľavý podstrom tohto uzla, body vpravo pravý podstrom
- Smerovanie roviny je vybrané nasledovne: každý uzol rozdelený na podstromy je asociovaný s jednou z *k*-dimenzií tak, že rovina je kolmá na *k*-tý vektor

# Váhy atribútov (Feature Relevance and Weighing)

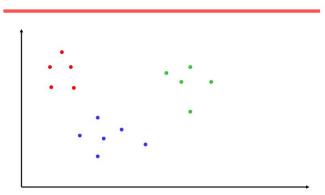
- Štandardne má každá feature rovnakú váhu čo je ale problematické ak je mnoho z features irelevantných, čo by spôsobilo nesprávnu klasifikáciu
- Na ohodnotenie (nastavenie váhy) featurey môže byť použitý napr. IG danej featurey

# Unsupervised Learning - Učenie bez učiteľa

#### Zhlukovanie

- Hľadám zobecnení popis skupiny tak, aby inštancie v clustery boli veľmi podobné
- Hľadám také rozdelenie dát, aby každá inštancia bola v nejakom clustery, a tie clustery boli medzi sebou ostro disjunktné
- Objavujeme nové kategórie bez supervízie (no sample category labels)





### Hierarchické zhlukovanie

- Ako rozdelenie zvieracej ríše tree-based hierarchická taxonómia (dendrogram) z množiny neoznačených príkladov
- Rekurzívna aplikácia štandardného clustering algoritmu môže vytvoriť hierarchický clustering

# Agglomerative clustering vs. Divisive clustering

**Agglomerative** - bottom-up - začnú s každou inštanciou vo svojom vlastnom zhluku, a iteratívne ich kombinujú aby vytvorili väčšie a väčšie zhluky

Divisive - partitional, top-down - ihneď rozdelí všetky inštancie do zhlukov

# **Direct Clustering Method**

- Požadujú presne určený počet zhlukov (k)
- **Clustering evaluation function** je funkcia, ktorá priradí zhluku kvalitatívnu mieru v podobe reálneho čísla
- (Ideálny) počet zhlukov môže byť automaticky určený explicitným generovaním viacerých zhlukovaní s rôznymi hodnotami k, aplikovaní clustering evaluation function na každý z rôznych zhlukovaní, a nájdením najlepšieho výsledku

# **HAC** - Hierarchical Agglomerative Clustering

- Využíva funkciu podobnosti na určenie podobnosti dvoch inštancií
- Začne so všetkými inštanciami v separátnych zhlukoch a potom opakovane spája dva zhluky, ktoré si sú najviac podobné, až pokým nezostane len jeden zhluk
- História spájania tvorí binárny strom alebo hierarchiu

# **HAC Algorithm**

Start with all instances in their own cluster.
Until there is only one cluster:
Among the current clusters, determine the two clusters,  $c_i$  and  $c_j$ , that are most similar.
Replace  $c_i$  and  $c_j$  with a single cluster  $c_i \cup c_j$ 

Complexity O(n²)

## Podobnosť zhlukov - Cluster Similarity

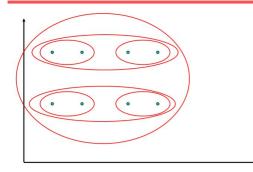
- Predpokladajme funkciu priradzujúcu podobnosť dvom inštanciám (Euclidean/Mahalanobis, Hamming, Cosine similarity, Pearson r, ...)

**Simple Link** - Podobnosť je určená dvojicou najpodobnejších inštancií, takých, že jedna je z jedného zhluku, druhá z druhého.

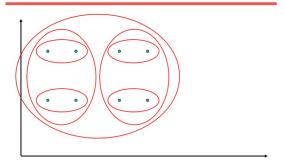
**Complete Link** - Podobnosť je určená dvojicu najmenej podobných inštancií, takých, že jedna je z jedného zhluku, druhá z druhého.

**Group Average** - Podobnosť je určená priemernou podobnosťou medzi členmi zhlukov.

Single Link Example



#### Complete Link Example



#### Nehierarchické zhlukovanie

- Náhodne vyberiem k bodov (seeds), o ktorých predpokladám, že sú reprezentujú zhluky
- Podľa nich vytvorím zhluky to ale môže dopadnúť zle (ak boli zle vybrané seeds)
- Tak prepočítam seeds a premiestnim body do nových zhlukov
- Ak toto zopakujem a k žiadnej zmene nedôjde, našli sme optimálne riešenie, inak opakujeme znova

#### k-Means

- Predpokladá, že inštancie sú real-valued vektory
- Zhluky sú založené na centroidoch (body v priestore reprezentujúce ťažiská) alebo priemere bodov v zhluku (podľa týchto vypočítaných bodov vyberiem seeds)
- Premiestnenie inštancie do iného zhluku je založené na vzdialenosti k ťažisku momentálneho zhluku
- Cieľom je zmenšiť totálny súčet umocnených vzdialeností každého bodu (inŠtancie) od ťažiska jeho zhluku
- NP

# K-Means Algorithm

```
Let d be the distance measure between instances.

Select k random instances \{s_1, s_2, \dots s_k\} as seeds.

Until clustering converges or other stopping criterion:

For each instance x_i:

Assign x_i to the cluster c_j such that d(x_i, s_j) is minimal.

(Update the seeds to the centroid of each cluster)

For each cluster c_j

s_i = \mu(c_i)
```

#### Complexity

O(i\*k\*n\*m), kde *i* je počet iterácií, *m* je rozmer vektorov, a k\*n je počítanie vzdialenosti

#### **Buckshot**

- Kombinuje HAC a K-Means clustering
- Najprv náhodne vyberieme z inštancí o veľkosti *sqrt(n)*
- Spustíme group-average HAC na tejto vzorke, čo zaberie O(n)
- Použi výsledky HAC ako initial seeds pre K-Means
- Vyhýba sa problému bad seed selection
- Nezaručuje źe si vytvoríme optimálne clustery
- Ale je to výhodné

#### Complexity

Celkový algoritmus má zložitosť O(n).

# Soft-Clustering

- Flexibilnejšie zhlukovanie
- Typický clustering nedovolí neistotu v tom, do akého zhluku inštancia patrí, či to, aby inštancia patrila do viac než jedného zhluku
- V soft-clusteringu má každá inštancia priradenú pravdepodobnosť, že patrí do množiny zhlukov

# **EM** - Expectation Maximization

- Pravdepodobnostná metóda pre soft-clustering
- Priama metóda ktorá predpokladá k zhlukov
- Soft-verzia k-means
- Iteratívna metóda na učenie pravdepodobnostného modelu z nesledovaných dát
  - Initially assume random assignment of examples to categories.
  - Learn an initial probabilistic model by estimating model parameters θ from this randomly labeled data.
  - Iterate following two steps until convergence:
    - Expectation (E-step): Compute  $P(c_i | E)$  for each example given the current model, and probabilistically re-label the examples based on these posterior probability estimates.
    - Maximization (M-step): Re-estimate the model parameters, θ, from the probabilistically re-labeled data.

#### Complexity

O(n\*k\*i), kde n je počet inštancií, k je počet zhlukov, a i je počet iterácií